

Ονειρο+πόλος #2

Μικρομάγαζο: Προφίλ προσαρμοστικό Στα γούστα όλων

ΞΕΚΙΝΑΜΕ ΠΑΛΙ ΑΠ' ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ. ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ Ο ΕΚΧΥΔΑΪΣΜΟΣ & Η ΡΗΧΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΝ, ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΛΕΜΜΑΤΟΣ. ΟΛΟΙ ΠΟΜΠΟΙ ΚΑΙ ΟΛΟΙ ΔΕΚΤΕΣ, Μ' ΕΝΑ ΣΤ' ΑΥΤΙΑ ΛΟΥΠΑΡΙΣΜΕΝΟ ΜΗΝΥΜΑ: ΠΑΡ' ΟΛΗ ΤΗ ΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ, **ΑΥΤΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΔΕΝ ΚΟΥΝΙΕΤΑΙ ΒΗΜΑ!** ΠΑΓ(Ι)ΩΜΕΝΑ ΞΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΝΟΗΣΙΑΣ – ΜΩΡΟΦΙΛΟΔΟΞΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΑ ΣΑΛΑΧΙΑ ΚΥΝΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΙΟΤΗΤΑΣ... ΔΕΝ ΠΕΡΙΣΣΕΥΕΙ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΣΥΜΠΥΚΝΩΣΗ, ΑΡΑ & ΓΙΑ ΕΡΩΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ. ΑΠΟΣΤΕΡΗΜΕΝΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ, ΤΣΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΒΡΑΧΙΑ ΤΟΥ ΕΓΩΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΜΕΤΡΙΟΜΑΣΤΕ ΜΕ ΤΟ ΦΘΑΡΤΟ ΜΑΣ ΠΕΡΙΒΛΗΜΑ. ΔΕΝ ΜΑΣ ΑΝΑΚΑΛΕΙ ΤΙΠΟΤΑ: ΜΥΡΙΑΔΕΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΜΕΤΑΠΤΩΣΕΙΣ, ΑΜΕΤΡΗΤΕΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ, *ΜΑ ΝΑ ΠΟΥ ΑΚΟΜΑ ΣΥΛΛΑΒΙΖΟΥΜΕ...*

Εορταστικό

Να παίζουν χριστουγεννιάτικα τραγουδάκια

– να ψωνίζουν οι πελάτες.

Να πέφτει απ' τον ουρανό ψεύτικο χιόνι

– να συγκινούνται οι πελάτες.

Η κούκλα στο κεφαλόσκαλο γδυμένη

χαμογελαστή και αμίλητη

– να μπαίνουν παραμέσα οι πελάτες.

Να τσουλάνε μετά σαν κονσέρβες
με την ημερομηνία λήξης στο κούτελό τους
για τα στολισμένα ράφια τους.

Αποτρόπαιο

Πήρατε έναν ποιητή
τον ντύσατε καθημερινότητα
και τώρα, αλήθεια,
περιμένετε να ζει.

Μα δεν μπορεί
με τη δήθεν αβρότητα
και τους γελοίους τρόπους σας
να ευθυγραμμιστεί.

Απορία

Τι γίνονται οι φοιτητές,
όταν τελειώσουν τη σχολή;
Τουλάχιστον κάποτε
είχανε τα νιάτα τους,
την ψευδαίσθηση του άφθαρτου,
τον μέλλοντα τον εξακολουθητικό.
Το πτυχίο να εκκρεμεί
σαν τη ζωή τους.
Πάντοτε αναρωτιόμουν —
τι απογίνονται;

Ο τοκισμός

Σα μένεις να επιθυμείς
σα μένεις ν' αγναντεύεις

κάπου μια κρύπτη μυστική
κι εκεί δουλεύει ο τοκισμός.

Σ' όλα του κόσμου να χωρείς
κάπου θα περισσεύεις.

Τουριστικό

Α μικρούλη! Αν
δεν σε πνίξουν τα γατιά
τη μαύρη νύχτα

θα μάθεις και εσύ να
ζητιανεύεις το ψωμί.

Ομόνοια

Επελαύνουν οι μεσαίωνες
θάνατοι σε κοινή θέα.
Περαστικοί άπραγοι
ο νόμος του Λυντς.
Κανείς δε βοηθά τον αβοήθητο.
Φτωχοδιάβολε, οι πύλες του ουρανού
ανοίγουν για σένα.
Σήμερα μετ' εμού έση
εν τω Παραδείσω.

Οκτώβρης

Ακύρωσε το εισιτήριο
κι έμεινε να περιμένει
να χαθεί η πλάτη
του τελευταίου επισκέπτη της ημέρας.

Της μέρας που λιγόστεψε
και φίδι σέρνεται
μετά από γεύμα
τέσσερις φορές το βάρος του.

Loading seems to be taking a while

Χαμένα τ' αρχεία,
καταποντισμένα τα μνημεία.
Χάκερς εισέβαλαν
τη νύχτα που κοιμόσουνα.
Άχρηστο πλήκτρο
στο μαθημένο να επαναλαμβάνει
δάχτυλο.
Δεν επαναφέρεις τίποτα!
Δεν επανέρχεσαι ποτέ.

Συρμοί

Ωστε, λοιπόν, θα ξεχαστούμε
σκιές, σ' ένα βαγόφι τρένου.
Σε μια αποβάθρα σταθμού
κλεισμένου
θα τριγυρνούμε.
Συρμοί τις νύχτες θα σφυρίζουν,
κι όσοι είν' απ' έξω θα νομίζουν
πως ξαναζούμε...

Φωτογραφικό

Έλεγε το μάθημα από στήθους.
Κόμπιαζε ακόμη και στα κόμματα.
Σημαιοφόρος τρεις σερί χρονιές
στο Γυμνάσιο.
Εδώ και λίγα χρόνια,
αρχισυντάκτης στην εφημερίδα
του Κόμματος.

Κλείσιμο

Μπήκε στο φούρνο αργά το βράδυ, λίγο πριν το κλείσιμο. Η υπάλληλος κάτι πρέπει να βλαστήμησε μέσα απ' τα δόντια. Ένα κομμάτι πίτσα, όλο κι όλο, στη βιτρίνα. Το πήρε και κατηφόρισε προς παραλία. Βολεύτηκε, τρόπος του λέγειν, στον τεράστιο τιμεντένιο πάγκο, κουκουλωμένος ως τ' αυτιά. Δεν κυκλοφορούσε ψυχή μ' αυτό το ξεροβόρι. Μόνο, πού και πού, κανένας ποδηλάτης αναβόσβηνε από μακριά, περνούσε σκυφτός και χανόταν προς την άλλη μεριά της πόλης. Ο κώλος του είχε παγώσει. Η πίτσα επίσης. Έσπαγες τα δόντια σου σ' αυτό το παλιόπραμα. Κάποιος αδεσποτάκος τον πλησίασε, με βλέμμα αγίου, κουνώντας αργά την ουρά. Τώρα έγλυφε το ξεροκόμματο και τα μάτια του έλαμπαν. Έμεινε δίπλα του άλλο ένα τέταρτο, άλλη μισή ώρα. Ούτε ποδηλάτες! Έκανε τσιγάρο. Έκανε δεύτερο. Κόπασαν πια οι ήχοι των αυτοκινήτων, από την κοντινή λεωφόρο. Σηκώθηκε, απαλά του χάιδεψε το κεφάλι, τη μουσούδα,

κι αποχαιρέτησε.

Σύλλογος νέων και αδημόνων...

Πολλά μπορεί κανείς να επισημάνει για τη σωρεία ποιητικών συλλογών, που γράφονται, εκδίδονται και προωθούνται στον τόπο μας αυτόν τον καιρό. Πρόκειται για τρεις διαφορετικές, και – φυσιολογικά – διαδοχικές πράξεις, τρία απαραίτητα επίπεδα προς **το ανεπίστρεπτο του μοιράσματος**, της δημόσιας θέσης, της δημοσιοποίησης (ας το έχουμε κατά νου). Οπωσδήποτε, υπάρχουν και άλλα ενδιάμεσα, κρίσιμα και αναπόσπαστα στάδια, που άπτονται της αφαίρεσης, της τελικής επιλογής, της διόρθωσης, της επιμέλειας, του σχεδιασμού κ.ά., στα οποία δε γεννάται λόγος να επεκταθούμε εδώ.

Κάθε μία από αυτές τις βαθμίδες (ας τις ονομάσουμε έτσι), μικρή ή μεγάλη, έχει τη σημασία της, κι ίσως αποτελεί κοινοτοπία ότι σημαντικότερη όλων είναι η πρώτη, **η πρωταρχική πράξη της γραφής**, χωρίς την οποία οι υπόλοιπες δεν υφίστανται. Φαντάζεται κανείς, επίσης, ότι η κλίμακα που οικοδομείται έχει – πολύ λογικά – πορεία ανοδική, ανάλογα με την αξία του έργου, που προκύπτει ως συνάρτηση του (προαπαιτούμενου) κόπου, της έμπνευσης, της μαστοριάς, της επιμονής και υπομονής του δημιουργού του, μα κυρίως του πανδαμάτορα χρόνου.

Στην πραγματικότητα, η σειρά που εξετάζουμε, στην εποχή των κοινωνικών δικτύων και των ψηφιακών μέσων, των πάσης φύσης λογοτεχνικών σεμιναρίων και βραβείων, έχει προ πολλού ανατραπεί, όχι – φευ – ως αποτέλεσμα του “εκδημοκρατισμού” και του ελεύθερου βήματος που το διαδίκτυο προσφέρει. Δεν είναι άγνωστες οι περιπτώσεις όπου ένα λογοτεχνικό έργο, μια ποιητική συλλογή εν προκειμένω, χαιρεί ενός καλά υπολογισμένου **μηχανισμού δικτύων προώθησης**, προτού καν ξεκινήσει το εκδοτικό της ταξίδι. Ακόμη και μελοποίηση ποιημάτων ανέκδοτης συλλογής έχουμε θαυμάσει, στο πρόσφατο παρελθόν, από γνωστούς και καταξιωμένους καλλιτέχνες.

Αλλά, βέβαια, δεν μπορεί κανείς να μην αναφερθεί και στις τόσες προδημοσιεύσεις, που λαμβάνουν χώρα στον αχανή ψηφιακό κόσμο (το ελληνικό δαιμόνιο περίπου κατάφερε να τον φέρει κι αυτόν στα μέτρα του!). Τελευταίως, παρακολουθούμε την ενθουσιώδη υποδοχή έργων πριν καν διαβαστούν, πριν διαμοιραστούν ή πωληθούν και κυκλοφορήσουν... Οι κρίσεις φαντάζουν **εύκολες και ανώδυνες**, όσο το πάτημα ενός like στην άκορεστη δίψα – νέων, κι όχι μόνο – δημιουργών για εύκολη αναγνώριση. Τα σχόλια, συνήθως επιπόλαια, επιφανειακά, δεν αποτολμούν να δυσανεχθούν.

Ως τελευταίο ανάχωμα σε αυτή τη φρενίτιδα, θα μπορούσαν θεωρητικά να λειτουργήσουν οι κριτικοί της λογοτεχνίας, με έντιμες, ευθύβολες, καλά τεκμηριωμένες απόψεις **από τη μοναξιά του υπογείου τους**, όπως παραστατικά το θέτει ο **Μ. Τασάκος** (tasakos.gr/χίμαιρα). Κι εδώ, όμως, διαπιστώνεται το νοσηρό φαινόμενο κριτικών κατά παραγγελία (ενίστε και με το αζημίωτο), μέσα από ευρύχωρα κανάλια διαπλοκής, όχι κατ’ ανάγκη διαφορετικά από εκείνα της πολιτικής. Υπακούουν κι αυτά σε άγραφους κανόνες (λαϊκιστί, της πιάτσας) και συντηρούνται, πρωτίστως, από ισχυρά εκδοτικά συμφέροντα. Σωρευτικά κι υπομονετικά, πλάθουν πρόχειρα, εύπεπτα, αλλά κυρίως εξυπηρετικά αφηγήματα περί **ποιοτικής λογοτεχνίας**, ενώ παράλληλα διαμορφώνουν στερεοτυπικά αισθητικά κριτήρια, κρατώντας και το φρούτο και το μαχαίρι.

Σε αυτό το ιδιότυπο χρηματιστήριο φήμης, το βάρος που δίνει ένας νέος ποιητής στην

πρωταρχική βαθμίδα, εκείνη της γραφής (ακόμη και αν πρόκειται για πράγματι ταλαντούχο και “πολλά υποσχόμενο”), **διαπιστώνει αρκετά νωρίς** πως δεν τον εξασφαλίζει. Το σκαλοπάτι δεν δείχνει αρκετά στέρεο... Μήπως, τότε, αποτελεί ένα είδος εγγύησης η επόμενη βαθμίδα, η έκδοση με όλη της την προεργασία: την αυστηρή επιλογή των ποιημάτων, την ιδιαίτερη επιμέλεια, την προσεγμένη αισθητική κλπ.; Όχι εξίσου!

Σε ένα κυνικό τοπίο ανάδειξης ή υπονόμησης, πάση θυσία, εντός του οποίου ο **κώδικας επιβίωσης** υπαγορεύεται από την ικανότερη διαχείριση δημοσίων σχέσεων-σύνθετων ισορροπιών, κι όπου ελάχιστοι είναι πλέον οι πραγματικοί αναγνώστες, ο νέος δημιουργός εννοεί πως πρέπει να ξεκινήσει απευθείας από την τρίτη βαθμίδα, εκείνη της προώθησης. Όπως είναι ευνόητο, η όποια κλίση του στους – συχνά ανορθόδοξους – δαιδαλώδεις ελιγμούς που απαιτεί το ιδιαίτερο αυτό πεδίο, πόρρω απέχει από την ουσιαστική πράξη της δημιουργίας.

Μοιάζει παράδοξο, εντούτοις, όλο και περισσότερο στις μέρες μας, επιλέγει ακριβώς αυτό, ως **πρώτο και σίγουρο σκαλοπάτι** για την άνοδο. Προηγουμένως, βέβαια, έχει πείσει τον εαυτό του κι έχει προλάβει να πειστεί από την “ασφαλή”, κολακευτική του ομήγυρη, για το αχρείαστο, το παραπληρωματικό, έστω, όλων των προηγουμένων. Έχει προλάβει να εμπεδώσει το διασκελισμό...

Ντέμη Κωνσταντινίδη, 17/11/2016

Το παρόν οχτασέλιδο περιοδικό λογοτεχνικό φυλλάδιο Ονειρο+πόλος (Μάης 2019) περιέχει ποιήματα, πεζό και κείμενο, προερχόμενα από το ιστολόγιο **skorpieslekseis.blogspot.com**.
Μοιράζεται δωρεάν και τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στον Ντέμη Κωνσταντινίδη.
Επιτρέπεται η αναδημοσίευση μέρους ή όλου, με αναφορά στο έντυπο και στο όνομα του δημιουργού.

